

Jaarstukken 2023

Versie: Vastgesteld door Raad op 27 juni 2024

Aanbiedingsbrief

Beste raadsleden,

Voor u liggen de Jaarstukken 2023. Met de Jaarstukken 2023 verantwoordt het gemeentebestuur zich over het werk en het geld in 2023.

Ontwikkelingen 2023

De gevolgen van enkele crises uit 2022, zoals de coronapandemie en de Oekraïne-oorlog, voelden we in 2023 nog steeds. Zo hebben we nog altijd te maken met een vluchtelingenstroom, effecten op de energievoorziening, oplopende inflatie, een blijvend krappe arbeidsmarkt, groeiende armoede, spanningen in de landelijke politiek, grote krapte op de woningmarkt en druk op de duurzaamheidsvoorzieningen. Binnen de organisatie merkten we de gevolgen van de krappe arbeidsmarkt en hebben we helaas nog altijd een relatief hoog ziekteverzuim. Ondanks deze omstandigheden hebben we van alles kunnen realiseren. In deze jaarverantwoording leest u aan welke maatschappelijke ambities we in 2023 hebben gewerkt.

Wat hebben we bereikt

Als gemeentebestuur mogen we er trots op zijn dat onze inwoners en onze ambtenaren hebben laten zien dat we door goed samenspel ook in die omstandigheden veel kunnen bereiken. Een aantal van die resultaten lichten we eruit:

Een aantal grote projecten werd opgeleverd en brengen het voorzieningenniveau omhoog

Op 20 april vierden we de feestelijke opening van De Omval. Met de verhuizing van de OBA en de vernieuwde Omval kunnen bewoners voortaan een veelheid aan culturele activiteiten onder één dak bezoeken. Cultuur, kennis en informatie is nu voor iedereen op één plek toegankelijk. Na bijna drie jaar bouwen was het moment daar: de oplevering van het project Spooronderdoorgang Diemen vond plaats in juni van 2023. Ook werd de Brede School Diemen opgeleverd. Vanaf het nieuwe schooljaar in september 2023 konden de nieuwe leerlingen verwelkomd worden. De school biedt plaats voor 700 leerlingen. Tot slot werd tijdens het eerste Holland Park Live festival het Thérèse Schwartzepark in Holland Park geopend. Dit was tevens een mooie aftrap voor verdere ontwikkeling van samenlevingsopbouw in Holland Park.

We werkten aan meer woningen in Diemen

In 2023 is er eindelijk gestart met bouwen aan de Arent Krijtsstraat. Ook zijn er met de het instemmen met de bestemmingsplannen voor Buitenlust en Hof van Saan belangrijke stappen gezet om deze woningbouw te kunnen starten in 2024.

We stegen op de lijst van economische toplocaties

Diemen is gestegen op de ranglijst economische toplocaties. Die lijst wordt jaarlijks opgesteld door Elseviers Weekblad en Bureau Louter. Diemen neemt in de lijst over 2023 de 22e positie in van de 342 Nederlandse gemeenten.

We werkten aan verschillende programma's en plannen

In juni 2023 stelden uw raad het kader voor de dienstverlening vast. Het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2023-2026 werd vastgesteld. Er werden grote stappen gezet op het gebied van datagedreven werken en digitalisering. Daarnaast werd hard aan het programma Voor en met Diemen gewerkt, en werden bijvoorbeeld mooie resultaten geboekt op het gebied van Duidelijke Taal. Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bouwden we aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. We maakten ons klaar voor de invoering van de Omgevingswet. We maakten plannen voor diverse gebiedsreconstructies, zoals de Oosterringdijk, het Scheepskwartier en de verkeersstructuur Diemen-Zuid. Ook werkten we verder aan de grote ambities van de gemeente op het gebied van een Middelbare school en het zwembad.

Bestaanszekerheid gold wederom als een belangrijk thema

Nadat in 2022 de effecten van de energievoorziening en grote inflatie vooral onze kwetsbare inwoners raakten zetten we ons werk voor deze inwoners in 2023 voort. We werken aan de aanpak armoede, inclusief energie-armoede. De gemeente startte een communicatieoffensief om inwoners van Diemen te wijzen op de regelingen die er zijn om armoede te bestrijden.

Structurele zorg voor ontheemden, asielzoekers en statushouders

Wat daarnaast ook uit 2022 doorvloeide naar 2023 was de opvang en zorg voor ontheemden, asielzoekers en statushouders. Het is in 2023 georganiseerd als een vaste taak binnen onze organisatie.

We organiseerden twee verkiezingen

In het voorjaar van 2023 organiseerden we de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Door de val van het kabinet organiseerden we in het najaar ook nog verkiezingen voor de Tweede Kamer.

We werkten aan onze ambities op het gebied van duurzaamheid

In 2023 is stevig ingezet op het tegengaan van energiearmoede, het grootschalig opwekken van hernieuwbare energie met zon (actieplan zon op grote daken, opwek langs Rijkswegen) en wind (milieueffectrapportage windenergie), isolatie (actieplan energiebesparing en isolatie bestaande koopwoningen) en het aardgasvrij maken van Diemen (vaststelling fasering wijkgerichte aanpakken 2025 – 2040). Daarnaast is in 2023 gestart met het opstellen van een lokaal uitvoeringsplan voor het Schone Luchtakkoord en een nieuw actieplan geluid. In 2023 zijn er 23 laadpalen aan de openbare ruimte toegevoegd en zijn er vier aanbieders van deelmobiliteit bijgekomen. Ook heeft de gemeente een bijdrage geleverd aan het Duurzaamheidsfestival van Daarom Duurzaam Diemen op 8 oktober in de Omval.

Tot slot

Er is hard gewerkt om Diemen weer een stuk mooier te maken. De uitgebreide versie van het verhaal hierboven is terug te vinden in de financiële resultaten.

We sluiten het jaar af met een positief resultaat van € 4,3 miljoen. Dat saldo is op verschillende manieren te verklaren. We hadden te maken met een aantal meevallers in de bijdragen van het rijk. Bovendien kwam een forse rijksbijdrage pas laat in het jaar beschikbaar. Het overschot is verder logischerwijs vooral ontstaan doordat we niet alle werkzaamheden konden uitvoeren die we vooraf gepland hadden. Net als in 2022 heeft de organisatie last van de krappe arbeidsmarkt en een hoog ziekteverzuim. De organisatie spant zich actief in om de vacatures op te vullen en het hoge ziekteverzuim tegen te gaan, maar het zijn onderdelen waar onze invloed ook tot op zekere hoogte toereikend toe is. Zo gaat het bijvoorbeeld voor een deel om langdurig zieken. We beraden ons hoe we dit afwegen tegenover onze hoge ambities. U lees hierover in de kadernota 2025. Het resultaat over 2023 willen we geheel toevoegen aan de algemene reserve. Het gaat om een incidenteel bedrag dat we willen toevoegen aan de gemeentelijke spaarpot. Dat doen we, omdat de onzekerheid over de te ontvangen Rijksmiddelen in 2026 nog steeds aanwezig is en het financiële perspectief van de komende jaren minder gunstig is voor Diemen. Op deze manier versterken we onze buffer en kunnen we tegenvallende ontwikkelingen opvangen zonder dat meteen grote bezuinigingen nodig zijn. Verder zullen we een groot deel van het overschot in 2024 alsnog inzetten voor die zaken waar we afgelopen jaar niet aan toekwamen. Daarnaast creëren we daarmee ruimte voor incidentele uitgaven, zoals voor de viering van Diemen 800 jaar.

Waar staan we op financieel gebied

De Jaarstukken 2023 sluiten af met een positief saldo van € 4,3 miljoen. In de 4^e kwartaalbrief 2023 werd nog een positief saldo van € 0,5 miljoen verwacht. Uiteindelijk is het saldo € 3,8 miljoen positiever dan verwacht.

Belangrijke oorzaak van het positieve saldo is dat we in 2023 niet aan alle werkzaamheden zijn toegekomen die we ons hadden voorgenomen in de begroting. Bovendien ontvingen we vanuit het Rijk in december nog extra gelden voor werkzaamheden die we in 2024 gaan inzetten. In totaal betreffen deze gelden een bedrag van € 2,2 miljoen. Onderstaand een overzicht van de over te hevelen budgetten.

Programma	Omschrijving	Budget
Sociaal	Transformatiemiddelen Jeugdhulp	100
	Gezond in de Stad (GIDS)	115
	Versterking van sociale basis	16
Inkomen en armoede	Steunimplus	137
	Basisbanen	106
Onderwijs	Taal voor ontheemden uit Oekraïne	34
Gebiedsontwikkeling	Toekomstvisie	20
	Actieplan geluid 2024-2028	40
	Omgevingsplan	50
Verkeer	Opstellen mobiliteitsvisie	30
	Aanleg snelheidsremmers Weesperstraat	20
Samen besturen	Programma 'Voor en met Diemen'	30
Financiën	Algemene uitkering	
	- Uit te keren Energietoeslag 2023	1.365
	- Omgevingswet	170
Totaal over te hevelen budgetten		2.233

De capaciteit van onze organisatie stond in 2023 onder druk. We hadden te maken met veel vacatures, een krappe arbeidsmarkt en een hoog ziekteverzuim. Gevolg hiervan is dat we ondanks onze inspanningen niet alle ambities die we ons in de begroting hadden voorgenomen in 2023 konden realiseren. Hier gaan we, zoveel als mogelijk, in 2024 alsnog invulling aan geven. Dat heeft logischerwijs ook gevolgen voor de ambities die we nu voor 2024 gepland hebben. Bijsturing hierop is noodzakelijk en vindt plaats via de "Midterm review" en de reguliere planning- en controldocumenten.

Aan het einde van dit hoofdstuk is een tabel opgenomen is een overzicht opgenomen hoe het resultaat tot stand is gekomen. Het overzicht geeft inzicht in de grootste afwijkingen. Verderop in de jaarstukken is per programma een gedetailleerde analyse terug te vinden.